

Til lovforslag nr. L 139. Beretning afgivet af Udenrigsudvalget den 14. august 1991

Beretning

over

Forslag til lov om ophævelse af lov om forbud mod handel med Den Sydafrikanske Republik og Namibia og af lov om forbud mod nye danske investeringer m.v. i Sydafrika og Namibia

[af Annette Just (FP) og Duetoft (CD) m.fl.]

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til udenrigsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Herefter ønsker et *flertal* (Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget) at tilkendegive følgende:

Den fortsatte vold og de seneste afsløringer i Sydafrika af ulovlige pengeoverførsler fra hemmelige fonde i de Klerks regering til Buthelezi Inkatha-parti, med det formål at splitte den sorte bevægelse imod apartheid og svække ANC's forhandlingsposition, viser, at udviklingen mod en demokratisk stat ikke er så problemfri, som man får indtryk af, når man lytter til dem, der straks ønsker alle sanktioner over for Sydafrika fjernet.

Hvis volden i Sydafrika skal stoppes og forhandlingsprocessen genetableres, er det nødvendigt, at præsident de Klerk tager initiativer, som kan genetablere tilliden mellem den sydafrikanske regering og ANC.

Flertallet mener, at en gradvis afvikling af sanktionerne i takt med den sydafrikanske regerings faktiske afvikling af apartheid er den bedste måde at sikre en fredelig udvikling hen imod et demokratisk og ikke racedelt samfund i Sydafrika. Presset imod den sydafrikanske re-

gering må samtidig opretholdes, indtil der er sikkerhed for, at også apartheidbestemmelserne i Sydafrikas grundlov fjernes.

På denne baggrund foreslås følgende køreplan for afvikling af danske sanktioner over for Sydafrika:

Første fase indtræffer, når det er verificeret, at det sydafrikanske parlaments ophævelse af det komplekse af love, der udgør grundpillerne i apartheid, også reelt fjerner apartheid.

Det forudsættes desuden, at samtlige politiske fanger, efter aftalerne mellem ANC og den sydafrikanske regering, er frigivet, og at der er indgået en bindende aftale med UNCHR om de eksileredes tilbagevenden. Dette bidrager til, at aftalerne fra august 1990 mellem den sydafrikanske regering og ANC opfyldes, hvorved vejen banes for forhandlinger om en demokratisk forfatning.

Når Folketinget mødes igen første tirsdag i oktober, vurderes det i Udenrigsudvalget, om dette er tilfældet, og under denne forudsætning foretages – efter samråd med de øvrige nordiske lande – følgende:

Ophævelse af lov nr. 243 af 6. juni 1985 om forbud mod danske investeringer i Sydafrika.

Undtagelse af tjenesteydelser fra handelsembargoen i medfør af lov nr. 289 af 4. juni 1986 om forbud mod handel med Sydafrika.